

REFERAT Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget 2022-25 d. 07-11-2022

Mødedato Mandag d. 07. november 2022 kl. 19:15

Mødested Udvalgsværelse 2

Indholdsfortegnelse

Meddelelser: Fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning.....	3
Lukket.....	7
Prioritering af beskæftigelsesindsatsen som følge af ændrede rammevilkår.....	8

Punkt 56: Meddelelser: Fra udvalgsformand, udvalgsmedlemmer og forvaltning

00.22.00-P35-167-21

Sagsfremstilling

1. Kommunekvoter for flygtninge 2023

Udlændingestyrelsen har den 29. september 2022 udmeldt kvoter for, hvor mange flygtninge kommunerne skal modtage i 2023. Frederiksberg Kommune skal i 2023 modtage 5 personer, mens tallet i 2022 var 18 personer.

Hertil kommer de fordrevne ukrainere, som kommunen modtager i henhold til særloven om midlertidig opholdstilladelse til fordrevne ukrainere, vedtaget af Folketinget den 16. marts 2022. Antal modtagne ukrainere udgør primo oktober ca. 470 personer. For de første 30.000 fordrevne ukrainere, som er modtaget i Danmark, er der udmeldt en kommunefordeling, hvor Frederiksberg Kommunes andel udgør 508 personer. Fordeling for de ukrainere, der efterfølgende er modtaget, er endnu ikke udmeldt.

Kommunen har ansvar for midlertidig boligplacering af de modtagne flygtninge samt for tilrettelæggelse af en integrationsindsats med henblik på selvforsørgelse.

Udlændingestyrelsens brev om og samlede liste over kommunekvoter 2023 er vedlagt som bilag.

2. Inflationens indvirkning på borgere med lavere indkomster og udsatte borgere – SU og ÆOU den 31. oktober, AVU den 7. november

Efterdønningerne fra corona-epidemien og krigen i Ukraine giver store pres på verdensøkonomien, men også i økonomien for den enkelte borger på Frederiksberg i form af den højeste inflation i 40 år.

Prisstigningerne generelt på varer og tjenester har i det seneste års tid påvirket hele det danske samfund i stigende grad, og nu begynder prisstigningerne på elektricitet og opvarmning også at slå igennem for borgerne på Frederiksberg. I modsætning til andre steder i landet har Frederiksberg veludbygget infrastruktur af fjernvarme, således at det er forholdsvis få ejendomme, som ikke er tilknyttet fjernvarme. Det har betydet, at varmekunderne indtil nu ikke har oplevet de generelt stigende energipriser. Men pr. 1. januar 2023 har Frederiksberg Forsyning varslet en prisstigning på fjernvarme på 33,6 pct., mens prisen på bygasforbrug (til madlavning) bliver mere end fordoblet.

Prisstigningerne påvirker alle, men det er især borgere med lavere indkomster og udsatte borgere, som risikerer ikke at kunne få udgifter og indtægter til at mødes.

Et af de første tegn på, at flere mennesker med lavere indkomst har svært ved at få enderne til at mødes, er en stigning i ansøgninger om såkaldte enkeltydelser og personlige tillæg. Indtil for få måneder siden kunne der ikke konstateres en stigning i antallet af ansøgninger. Det kan hænge sammen med, at der skal være tale om dokumenterede udgifter, hvorfor borgeren fx ikke kan modtage hjælp eller tilsagn om hjælp på baggrund af forventninger om en højere el- og varmeudgift. Men inden for de seneste par måneder er Ydelsescentret begyndt at se lidt flere ansøgninger til enkeltydelser, og inden for den sidste måned ses en vækst i ansøgninger specifikt til betaling af huslejerestancer.

Dette billede understøttes af, at kommunens fremskudte medarbejdere på socialområdet begynder at se sager med borgere, som ikke har økonomi til at betale elregninger. Alene for de borgere, som kommunen har været i kontakt med, eller som har fået anvist bolig i 2022, er der tale om mellem 75-100 borgere på offentlig ydelse. De fremskudte medarbejdere gør borgerne opmærksom på muligheden for at ansøge om enkeltydelser og kan hjælpe med at skabe kontakt til Jobcenter og Ydelsescenter, som kan vejlede om og behandle ansøgninger om enkeltydelser.

Efterhånden som de stigende el- og varmeudgifter slår igennem i de regninger, borgerne skal betale i de kommende måneder, forventes der at kunne komme flere ansøgninger om enkeltydelser.

På nuværende tidspunkt holder enkeltydelser hånden under mange af de borgere, som kommer i huslejerestance. Og på nuværende tidspunkt kan der ikke konstateres et øget antal af udsættelser eller varslinger om udsættelse i almene boliger. Men hvis de økonomiske vanskeligheder for borgere med lavere indkomster og udsatte borgere vokser, kan det forventes på et tidspunkt at medføre en stigning i udsættelser fra lejeboliger på grund af manglende huslejebetaling.

Med henblik på at kunne følge konsekvenser af den økonomiske udvikling på området – både fra forvaltningens side og fra politisk hold – er forvaltningen ved at udarbejde en særskilt monitorering, som vil følge ledighedsindikatorer, udvikling i antal ansøgninger om enkeltydelser og personlige tillæg samt antallet af varslinger af udsættelser og

effektuerede udsættelser. Monitoreringen forventes at indgå til udvalgmøderne i Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget, Socialudvalget og Ældre- og Omsorgsudvalget fra slutningen af november måned.

Afslutningsvis bemærkes, borgere på Frederiksberg kan søge enkelttydelser og personlige tillæg gennem kommunens digitale selvbetjeningsløsning, som guider borgeren gennem ansøgningen og relevante spørgsmål. Såfremt borgeren ikke har adgang til en computer, kan borgeren benytte en af de tilgængelige computere i Jobcentret eller Borgerservicecentret på Rådhuset.

Hvis borgeren har svært ved at benytte kommunens selvbetjeningsløsning, kan borgeren få hjælp til at udfylde den digitale ansøgning hos Bibliotekets Borgerservice to-go.

Hvis borgeren er undtaget fra digital selvbetjening eller ikke ønsker at benytte den, kan borgeren altid få udleveret ansøgningsskema som papirblanket ved henvendelse i Jobcentermodtagelsen. Ved udlevering har borgeren mulighed for at blive vejledt i forhold til udfyldelse og kravene til dokumentation af udgifter.

3. Favrskov Kommune besøger Frederiksberg Ungecenter

Favrskov Kommunes Arbejdsmarkedsudvalg kommer på besøg på Frederiksberg Ungecenter for at høre, hvordan Frederiksberg Kommune realiserer ungeindsatsen via Den fælles kommunale ungeindsats (KUI).

Formanden for Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget vil være vært for besøget, der forventes gennemført i Ungecentret og vil vare ca. 1½ time en af dagene mellem den 8.-10. februar 2023. Det nærmere tidspunkt er under afklaring.

Når det konkrete tidspunkt er aftalt, vil medlemmerne af Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget blive inviteret til at deltage i besøget.

4. Besvarelse på en henvendelse fra Horesta om driften af kursuscenteret Unika

september måned 2022 henvendte Horesta sig til borgmester Michael Vindfeldt vedrørende kommunens drift af kursuscenteret Unika på F86. Horesta henvendte sig på vegne af et af deres medlemmer der driver møde-, konference- og kursusvirksomhed på Frederiksberg, og som mener, at driften af Unika er konkurrenceforvridende.

Horesta henviser i sin henvendelse til gældende regler, herunder at kommuner, som led i en beskæftigelsesmæssig indsats, kan udbyde ydelser, så længe den udbudte ydelse ikke forvrider konkurrencen på det pågældende marked, jf. § 94 i Lov om en aktiv beskæftigelsesindsats. Endvidere henviser Horesta til vejledning om afsætning af produktion i forbindelse med kommunernes særligt tilrettelagte projekter for ledige, hvor det fremgår, at der ikke er nogen fast definition på, hvornår en aktivitet er konkurrenceforvridende, men der er især to forhold, der kan indgå i en konkret vurdering:

- Det ene forhold er, om alle virksomheder på markedet har adgang til at opnå den pågældende støtte eller omkostningsdækning på samme vilkår. Hvis det ikke er tilfældet, kan konkurrencen blive forvredet mellem de virksomheder, der har adgang til støtten og de virksomheder, der ikke har. Jo bredere, mere objektiv og ikke-diskriminerende adgangen til støtte er, jo mere sandsynligt er det, at den ikke forvrider konkurrencen.
- Det andet forhold er, om støtten har en reel effekt på de berørte markeder. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvor en virksomheds produktionsomkostninger sænkes som følge af, at et kommunalt aktiveringsprojekt udfører opgaver for virksomheden til en pris, der ligger under den markeds-mæssige.

Horesta mener, at de priser, som Unika tager for deres ydelser, ligger betydeligt under markedsprisen og derfor er i strid med de gældende regler, samt må betegnes som konkurrenceforvridende.

I den forbindelse ønsker Horesta oplyst, hvordan Unika har beregnet deres priser, herunder dokumentation for, at prisfastsættelsen er i overensstemmelse med gældende regler, samt hvorvidt andre virksomheder har mulighed for at opnå samme støtte. Herunder om driften af Unika og den tilknyttede beskæftigelsesindsats kan overgå til en privat udbyder.

Horesta oplyser afsluttende, at de ser frem til kommunens besvarelse og at de agter at indbringe en sag for Ankestyrelsens beskæftigelsesudvalg hvis den, i Horesta's optik, konkurrenceforvridende drift af Unika fortsættes.

Henvendelsen blev oversendt af borgmesteren til forvaltningens besvarelse og er vedlagt som bilag 1.

Besvarelse

Den 18. oktober 2022 besvarede arbejdsmarkedschef Johnny L. Madsen henvendelsen fra Horesta.

Af besvarelsen fremgår det, at forvaltningen ikke deler Horestas opfattelse af, at der er tale om konkurrenceforvridende virksomhed.

Forvaltningen lægger vægt på, at Unika er et internt brancheværksted, hvor ledige og sygemeldte borgere tilbydes opkvalificering inden for servicefag - under særlig hensyntagen til den enkelte borgers ofte mange problemstillinger ud over ledighed.

De tilknyttede borgere har ofte ingen faglige forudsætninger i forhold til opgaven i Unika, og oplærers derfor i disse kompetencer i forhold til den enkeltes forudsætninger og behov, da det for disse borgere ikke er realistisk at beside et lignende ordinært job i en privat virksomhed. Endvidere har Unika begrænsede åbningstider, som følger dagligdagen på F86, og afgrænsede rammer for hvor store selskaber der kan afholdes, når der samtidigt skal tages vare på de ledige, som står for driften af Unika.

På den baggrund er det vurderingen fra F86, at man på ingen måde 1:1 ville kunne overføre den kommunale drift til privat drift.

I forhold til Horesta's holdning til, at Unika's ydelse skulle være konkurrenceforvridende bemærker forvaltningen, at en overvejende del af Unikas virksomhed (cirka 90%), er baseret på in-house produktion, som ikke er omfattet af konkurrencereglerne og at kun cirka 10%, svarende til 90.000 kroner omfatter ydelser, som er omfattet af konkurrencereglerne.

I besvarelsen påpeges det, at de priser, Horesta nævner i henvendelsen, er interne priser for kommunens aktiviteter i forhold til Unikas forplejning og kurser. Hvad angår priser for eksterne kunder beregnes disse ud fra konkrete omkostninger, inklusiv overhead på 25% plus 25% i dækningsbidrag og moms, ligesom der tages der løbende bestik af markedspriserne.

Forvaltningen har stillet sig til rådighed, såfremt Horesta har yderligere spørgsmål til Unika's virke og prissætning af ydelser. Den fulde besvarelse kan læses i bilag 2.

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget vil blive orienteret, såfremt Horesta indbringer sagen for Ankestyrelsens Beskæftigelsesudvalg.

5. Ansøgning om Socialstyrelsens puljemidler til Frederiksberg Kommunes ungeindsats

Frederiksberg Kommune har i oktober 2022 ansøgt om 3,6 mio. kr. til deltagelse i Socialstyrelsens projekt Modning af intensive forløb til unge med komplekse problemstillinger og udadreagerende adfærd. Der er ansøgt under forudsætning af politisk godkendelse, idet det ikke var muligt at indhente politisk godkendelse inden ansøgningsfristens udløb.

Formålet med projektet er at modne en indsats for unge, der gør dem i stand til at indgå og profitere af ordinære kommunale foranstaltninger og indsatser i relation til uddannelse og beskæftigelse.

Målgruppen for projektet er unge mellem 14 og 22 år, der kan være socialt udsatte, kriminalitetstruede, udadreagerende eller truende, lettere misbrugende, grænsesøgende, have psykiske problematikker og en historik, hvor de har reageret mod etablerede systemer. De skal imidlertid også med intensiv støtte kunne indgå i strukturerede gruppeforløb.

Ungegruppen har typisk en historik med ustabil tilknytning til skolen, uddannelses- eller beskæftigelsessystemet. De har også typisk været kendte i det sociale system gennem en årrække og deltaget i en række foranstaltninger og forløb.

Hvis ansøgningen imødekommes, vil Frederiksberg Ungecenter anvende midlerne til den fortsatte udvikling og videreførelse af et igangværende pilotprojekt for en nogenlunde tilsvarende, men lidt ældre målgruppe. På nuværende tidspunkt har 21 unikke unge gennemført pilotprojektet med følgende resultater. 14 unge har afsluttet forløbet. Af disse er 4 afsluttet grundet afsoning i fængsel, mens 8 er afsluttet til uddannelse eller beskæftigelse. Disse 8 unge havde inden deltagelsen i pilotprojektet en gennemsnitlig varighed på over 4 år i beskæftigelsessystemet og gennemsnitligt deltaget i 19 beskæftigelsesfremmende forløb.

Frederiksberg Ungecenter vurderer, at disse resultater kan repliceres med den foreliggende målgruppe, der dog er lidt yngre og muligvis lidt mere udadreagerende. Det er ligeledes vurderingen, at projektdeltagelsen vil kunne reducere den fremadrettede tilgang til gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. I forhold til denne ungegruppe er kommunerne underlagt ambitiøse, nationale uddannelsespolitiske målsætninger.

I et større perspektiv understøtter projektet Frederiksberg Kommunes KUI indsats, der de seneste år er etableret på tværs af Arbejdsmarkedsafdelingen, Socialafdelingen, Familieafdelingen og Skoleafdelingen. I regi af dette arbejde er der etableret tværfaglige ungekonferencer, udviklet én plan for den unge og uddannet ungeguider til at realisere én plan sammen med den unge. Endelig er der etableret en KUI ledelsesstruktur på tværs af relevante afdelinger. I denne kontekst vil projektet styrke og udvikle det igangværende samarbejde vedrørende den gode overgang fra barn til voksen.

Endelig passer projektdeltagelsen ind i Frederiksberg Ungecenters ønske om fortsat at være frontløber på udviklingen af nye evidensbaserede indsatser, der rykker ungecentrets målgrupper hurtigst muligt mod uddannelse eller beskæftigelse.

Frederiksberg Ungecenter er organisatorisk placeret i Arbejdsmarkedsafdelingen, og Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget er derfor hovedudvalg i forhold til puljeansøgningen og eventuelt projektet. Men idet den kommunale ungeindsats går på tværs af flere kommunale forvaltningsområder og afdelinger orienteres Socialudvalget og Undervisningsudvalget også om puljeansøgningen. Alle udvalg forelægges en sag vedrørende projektets nærmere indhold og forløb, hvis Socialstyrelsen imødekommer ansøgningen

Bilag

Kommunekvoter 2023 (002).pdf

Bilag 1. henvendelse fra Horesta.pdf

Bilag 2. Svar til Horesta den 18 oktober 2022.pdf

Punkt 57: Lukket

00.22.00-P35-167-21

Punkt 58: Prioritering af beskæftigelsesindsatsen som følge af ændrede rammevilkår

00.01.00-G01-141-22

Resume

Som led i aftalen om ret til tidlig pension (Arne-pension) fra oktober 2020 udmøntes finansieringen, der skal findes på beskæftigelsesområdet, i to delaftaler. I forlængelse af den første delaftale fra juni 2021 indgik regeringen og dens støttepartier den 24. juni 2022 den anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Anden delaftale ændrer på kommunernes rammevilkår på beskæftigelsesområdet og vil bl.a. medføre en væsentlig reduktion i de kommunale beskæftigelsesindsatser og derved også en reduktion i tilknyttede udgifter, særligt i forhold til brugen af vejledning og opkvalificering, og en udvidelse af a-kassernes rolle i den første del af ledighedsperioden. De ændrede rammevilkår skal ses i tillæg til de justeringer af beskæftigelsesindsatsen og den tværgående rammebesparelse, som er aftalt i budget 2023.

Denne sag har til formål at beskrive de ændrede rammebetingelser, både som følge af de statslige aftaler på beskæftigelsesområdet og de ændringer, der er påkrævet som følge af budgetaftalen for 2023. Beskrivelsen tager endvidere afsæt i de tilpasninger af indsatserne, der allerede er foretaget, som følge af tidligere budgettilpasninger.

Med henblik på en drøftelse i udvalget opstiller sagen endvidere nogle overordnede prioriteringsmuligheder i forhold til omfang og hastighed, hvormed de ændrede rammevilkår som følge af anden delaftale kan implementeres.

Beslutning

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget

1. tog orienteringen om de ændrede rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen som følge af anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen til efterretning,
2. drøftede de opstillede prioriteringsmuligheder for håndtering af de ændrede rammevilkår i relation til den lokale beskæftigelseskontekst i Frederiksborg Kommune og
3. drøftede hvilke beskæftigelsesfremmende indsatser, der omlægges og hastigheden herfor.

Indstilling

Social-, Sundheds- og Arbejdsmarkedsområdet indstiller, at Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget

1. tager orienteringen om de ændrede rammevilkår for beskæftigelsesindsatsen som følge af anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen til efterretning,
2. drøfter de opstillede prioriteringsmuligheder for håndtering af de ændrede rammevilkår i relation til den lokale beskæftigelseskontekst i Frederiksborg Kommune og
3. drøfter hvilke beskæftigelsesfremmende indsatser, der omlægges og hastigheden herfor.

Sagsfremstilling

Gennem tiden er beskæftigelsesindsatsen løbende blevet tilpasset situationen på arbejdsmarkedet og de politiske prioriteringer nationalt, såvel som lokalt i Frederiksberg kommune. Dette gælder senest i forhold til den nuværende historisk lave ledighed, men også f.eks. i forbindelse med corona-epidemien. Således er der tradition for, at beskæftigelsesindsatsen er agil i forhold til målgruppernes behov, virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft og ikke mindst i forhold til de effektpotentialer af indsatsen, der hele tiden søges indhentet.

I Frederiksberg Kommune tager beskæftigelsesindsatsen afsæt i strategien ”Job i Fokus”, der kort beskrevet er en strategisk tilgang, der gælder alle målgrupper, uanset afstanden til arbejdsmarkedet og som endvidere tager afsæt i virksomhedernes efterspørgsel på arbejdskraft.

Denne strategiske tilgang, sammen med det politisk prioriterede niveau for beskæftigelsesindsats lokalt i Frederiksberg Kommune, har medført høje effekter lokalt for såvel borgere som virksomheder.

Nationalt er den seneste større justering på de overordnede rammer for beskæftigelsesindsatsen og de tilbud, borgeren gives, blevet foretaget i forlængelse af økonomiaftalen for 2019, jf. AUU 13. august 2018 (pkt. 50).

Her skulle kommunerne samlet spare ca. 900 mio. kr. på aktivering. For Frederiksberg Kommune betød det, at aktiveringsbudgettet blev reduceret med ca. 16 mio. kr. årligt. Dog viste det sig, at landets kommuner som helhed ikke kunne gennemføre besparelsen. Frederiksberg Kommune fastholdt dog budgetreduktionen (som en af få kommuner på landsplan), hvilket medførte en reduktion af aktivitetsniveauet og en effektiv lokal beskæftigelsesindsats med fastholdelse af beskæftigelseseffekterne.

Budgettet til myndighed og administration i Arbejdsmarkedsafdelingen er i budget 2023 faldet 8,5 pct. i forhold til forbruget 2019, mens ledigheden forventes at falde med 4,7 pct. i samme periode. Det svarer til et forventet fald i enhedsprisen for en gennemsnitlig ledig på 4,0 pct. i perioden. Dette realiserede fald i omkostningerne til beskæftigelsesindsats i Frederiksberg Kommune matcher det generelle billede af faldet i ledighed, men viser også at omkostningsniveauet og effekterne er fastholdt på trods af slankningen af indsatsen i 2019.

I perioder med faldende ledighed, vil udgiften til driften af jobcentre generelt, herunder tilbud til de ledige ikke nødvendigvis falde tilsvarende. Det skyldes bl.a. at det er de jobparate ledige, der primært kommer i arbejde, mens de borgere, der er langt fra arbejdsmarkedet, forbliver ledige eller kommer senere i job, og dermed kræver flere indsatser og ressourcer end de jobparate. Ligeledes er der også i tider præget af højkonjunkturer jobskifttere, der i en periode frekventerer jobcentret. Endelig tilpasses indsatserne et øget virksomheds- og rekrutteringsfokus frem for et fokus på vejledning og opkvalificering. Omvendt vil der i perioder med stigende ledighed til en vis grænse kunne ske en bedre kapacitetsudnyttelse, således at omkostningerne til beskæftigelsesindsatser ikke nødvendigvis stiger 1:1 med antallet af ledige.

Som anført ovenfor er det af stor væsentlighed at tilvejebringe de ”rigtige” beskæftigelsesindsatser til enhver tid. Indsatserne skal imødekomme efterspørgsel og forventninger fra borgere og virksomheder, men skal samtidig underkastes effektvurderinger.

Effekterne er dels vigtige i forhold til varigheden af ledighedsforløbene, men også i forhold til udgifterne til forsørgelsesydelse (her ligger Frederiksberg Kommune under forventningen med ca. 40 mio. kr. årligt) samt den nationale budgetgaranti, hvor Frederiksberg Kommune hidtil har placeret sig bedre end landet som helhed, hvilket har skabt en overkompensation til gavn for kommunens samlede økonomi. Det er således af yderste vigtighed, at effekterne af beskæftigelsesindsatsen til stadighed er i fokus, samt at beskæftigelsesstrategierne og sammensætning af tilbudsviften også tilgodeser effektperspektivet.

Senest har krigen i Ukraine krævet en særlig indsats og et væsentligt fokus. Frederiksberg Kommune har tradition for at have høje effekter af flygtningeindsatsen. Tidligere erfaringer har medvirket til, at der var opbygget et beredskab og dermed en indsats, der hurtigt kunne skaleres op og dermed tilgodese forventningerne fra nationalt hold med stort fokus på, at voksne ukrainere, som får en midlertidig opholdstilladelse i Danmark, hurtigt kommer i arbejde på det danske arbejdsmarked.

Ændrede rammevilkår – Ret til tidlig pension (Nytænkning del 1 og 2).

Som led i aftalen om ret til tidlig pension (Arne-pension) fra oktober 2020 har aftalepartierne besluttet, at en del af finansieringen af tidlig pension skal komme fra reducerede udgifter gennem en nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Ændringer i beskæftigelsessystemet er forudsat til samlet set at kunne tilvejebringe en national besparelse på 300 mio. kr. i 2022, 750 mio. kr. 2023 og 1,1 mia. kr. årligt fra 2024 og frem inden for jobcentrenes samlede indsatsområde som led i finansiering af retten til tidlig pension.

Første delaftale

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget er tidligere blevet orienteret om, at regeringen (Socialdemokratiet), Dansk Folkeparti, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten i juni 2021 indgik første delaftale.

Den første delaftale var primært rettet mod unge under 30 år på uddannelseshjælp samt på de proceskrav, der er i indsatsen for uddannelseshjælpsmodtagers deltagelse i intensiv, kontinuerlig aktivering. Den første delaftale er forudsat at kunne tilvejebringe 371 mio. kr. årligt fra 2023, jf. AUU-meddelelsepunkt nr. 50. den 16. august 2021, og er vedlagt som bilag 1.

Beløbsmæssigt udgjorde delaftale 1 en forventning til en besparelse i Frederiksberg Kommune på ca. 5,4 mio. kr. og 5,9 mio. kr. fra 2023 og frem. En beregning viste, at såfremt hele besparelsen blev gennemført på ungeindsatsen alene, udgjorde denne ca. 70% af den samlede ungeindsats. Gennemsnitligt udgjorde besparelsen ca. 30% på landsplan.

Grunden til den store forskel mellem Frederiksberg Kommune og landsgennemsnittet kan henføres til ovenstående omkring den løbende tilpasning af indsatsen og gennemførelsen af besparelsen i 2019.

Herefter blev det i budget 2022 besluttet at afsætte en pulje for imødegåelse af besparelseskravet, med en forudsætning om, at besparelsen blev implementeret, når lovgivningen var på plads og mulige ændringer kunne gennemføres uden effekttab.

Arbejdsmarkedsafdelingen har i 2022 håndteret besparelserne ved generelle mindreforbrug på beskæftigelsesfremmende indsatser på tværs af alle målgrupper, grundet den faldende ledighed. Fra budget 2023 er besparelsen indlagt som en strukturel besparelse og indgår i det besluttede budget for 2023 og frem. Det betyder at ungeindsatsen ikke alene skal håndtere besparelsen, men at denne indgår i det overordnede beskæftigelsesbudget fra 2023 og frem.

Anden delaftale

Den 24. juni 2022 indgik regeringen (Socialdemokratiet), Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Dansk Folkeparti og Bent Bøgsted på vegne af arbejdsfællesskabet af løsgængere (Liselott Blixt, Hans Kristian Skibby, Karina Adsbøl, Marie Krarup og Lise Bech), den anden delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Aftalen indeholder overordnet 1) mere målrettede tilbud, 2) mere ansvar til a-kasserne og et forenklet kontaktforsøg, 3) mindre administration i jobcentrene, 4) afskaffelse af krav til beskæftigelsesplan, 5) medfinansiering af digitale samtaler, og 6) lempelse af uddannelsespålægget, jf. tabel 1.

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget er tidligere orienteret om aftalen, jf. AVU d. 22. august 2022 (pkt. 45). Aftalen er vedlagt, som bilag 2.

Som led i den anden delaftale, skal tiltagene på landsplan tilvejebringe yderligere finansiering på 760 mio. kr. årligt (ved fuld indfastning i 2024) til retten til tidlig pension som opfølgning på den første delaftale om nytænkning af beskæftigelsesindsatsen, se tabel 1.

Tabel 1: Økonomiske konsekvenser af anden delaftale

Økonomiske konsekvenser, mio. kr. (2022-pl)	2023	2024	2025	2026	Varigt
Mere målrettede tilbud ekskl. midler forligsbudget med Beskæftigelsesreformen	370	375	380	380	380
Mere ansvar til a-kasserne og et forenklet kontaktforsøg		155	150	145	150
Mindre administration i jobcentrene		235	235	235	235
Afskaffelse af krav til beskæftigelsesplan	5	5	5	5	5
Medfinansiering af digitale samtaler*	-30	-25	-25	-25	-25
Lempelse af uddannelsespålægget		15	15	15	15
I alt offentlige mindredgifter, efter skat, tilbageløb og adfærd	345	760	760	755	760

For Frederiksberg Kommune betyder dette en reduktion på yderligere 5,4 mio. kr. i 2023 stigende til 12,0 mio. kr. fra 2024 og frem, som er indarbejdet i budget 2023 i forbindelse med 2. Finansiell Orientering (FO).

Det betyder, at midlerne reserveres indtil, der forelægges en særskilt politisk behandling af konsekvenserne af anden delaftale, der fuldt ud modsvares reduktionen i beskæftigelsesindsatsen. Kommunalbestyrelsen forelægges særskilt sag, som klarlægger de fulde konsekvenser, via Arbejdsmarkeds- og uddannelsesudvalget og Magistraten. Da lovforslaget vedrørende mere ansvar til a-kasserne først fremlægges primo 2023, vil prioritering af indsatserne udelukkende fokusere på de 5,4 mio. kr. der reserveres fra 2023, som en andel af delpakke 2.

Som det fremgår af tabel 1, er det alene mere målrettede tilbud, som træder i kraft 1. januar 2023, mens mere ansvar til a-kasserne og det forenkledte kontaktforsøg, samt mindre administration til jobcentrene træder i kraft pr. 1. januar 2024. Det skal pointeres, at der ikke er opstillet konkrete kalkuler i forhold til kvantiteten af opgaver, der overgår til A-kasserne, ligesom mindskelsen af administration i jobcentrene er under forhandling. Alle elementerne, gældende fra 2024, vil indebære lovændringer.

Budget 2023

Den 12. september 2022 indgik et flertal i Kommunalbestyrelsen i Frederiksberg Kommune en budgetaftale for 2023.

Budgetforbedringstiltag

Som led i budgetaftalen gennemføres en målretning af de beskæftigelsestilbud, som gives til de tilbageværende ledige borgere, som ligger udover de tidligere beskrevne statslige krav i forhold til anden delaftale, herunder en besparelse på vejlednings- og opkvalificeringstilbud til ledige borgere.

I budgetaftalen reduceres vejledning- og opkvalificeringstilbud til kommunens ledige, mens den helhedsorienterede indsats for udsatte unge på tværs af de kommunale forvaltningsområder styrkes, jf. videreførelsen af ungeguide-funktionen i 2024 og 2025.

Endvidere blev det aftalt, at udgifterne til beskæftigelsestilbud reduceres ved at begrænse muligheden for at tilbyde dyrere eksterne enkeltplaceringer, såfremt Frederiksberg Kommune har in-house tilbud eller eksterne tilbud, hvor kommunen kan udnytte muligheden for stordrift via fx udbud.

De samlede justeringer, som følge af budgetforlig 2023 på Arbejdsmarkedsområdet fremgår af nedenstående tabel 2.

Tabel 2: Oversigt over ændringer til arbejdsmarkedsafdelingens budget som følge af budget 2023

(mio. kr.)	2023	2024	2025	2026	2027
Budgetmæssige tilpasninger af aktiveringsindsatsen	-7,4	-7,4	-7,4	-7,4	-7,4
Reducerede beskæftigelsestilbud	-3,6	-2,7	-1,8		
Flere udsatte unge i uddannelse og beskæftigelse (investering)		1,2	1,2		
Flere udsatte unge i uddannelse og beskæftigelse (budgetforbedringer)	-2,5	-1,9	-1,2		
Rammebesparelse – myndighedsindsats	-1,0	-1,0	-0,5	-0,5	
Rammebesparelse – Aktivering	-0,6	-0,6	-0,3	-0,3	
Rammebesparelse – Ungdommens uddannelsesvejledning	-0,1	-0,1	-0,05	-0,05	
I alt	-15,2	-12,5	-10,1	-8,3	-7,4

Som led i budgetaftalen blev det aftalt at følge udviklingen i den forudsatte ledighed tæt, så Frederiksberg Kommune ikke kommer på bagkant, hvis konjunkturerne udvikler sig anderledes end forventet. Partierne bag aftalen ser endvidere frem til, at Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget kan følge arbejdet med, hvordan Frederiksberg Kommune kan gøre nytte af andre kommuners erfaringer på området.

Tværgående rammebesparelse

I forbindelse med budget 2023 blev forligspartierne enige om, at der i lyset af de betydelige økonomiske udfordringer gennemføres en rammereduktion af alle institutioners og afdelingers løn- og overheadbudgetter på 1,0 pct. i 2023, 1,0 pct. i 2024, 0,75 pct. i 2025 og 0,50 pct. i 2026 og frem.

For Arbejdsmarkedsafdelingen vil dette betyde generelle besparelser på 1,8 mio. kr. i 2023.

Besparelserne skal udmøntes på de samme områder som effektiviseringerne vedr. medfinansiering af tidlig pension, hvorfor det findes relevant at nævne disse i denne sammenhæng.

Blandt forligspartierne er man opmærksomme på, at rammebesparelsen vil have konsekvenser for opgavevaretagelse og den service, der leveres til borgerne.

Det bemærkes, at for så vidt angår myndighedsindsatsen i Arbejdsmarkedsafdelingen, er der i budget 2021 besluttet en effektivisering vedr. øget digitalisering. Denne effektivisering er fuldt udrullet i 2023 budgettet fastsat til 2 mio. kr.. Det har dog vist sig, i et omfattende implementeringsarbejde, at provenuet ikke kommer op på det forudsatte niveau. Ydermere fjernes en del af digitaliseringspotentialerne med implementering af delpakke 2. det endelige provenu anslås herefter at være ca. 0,5 mio. kr. den resterende effektivisering skal således findes som en generel besparelse i myndighedsudøvelsen i Arbejdsmarkedsafdelingen, som også berøres af delaftale 2, dog særligt i budgetåret 2024.

Prioriteringer af beskæftigelsesindsatsen

Forvaltningen bemærker overordnet, at der med anden delaftale af nytænkning af beskæftigelsesindsatsen er lagt op til en væsentlig besparelse, særligt i forhold til brugen af vejledning og opkvalificering. Til gengæld er der et øget fokus på anvendelsen af virksomhedsrettede tiltag. Derudover afhænger de mere administrative besparelser af Beskæftigelsesministeriets og KL's igangværende forhandlinger herom. Dette gælder også opgavefordelingen mellem kommuner og A-kasser i de første 3 måneders ledighed.

Erfaringerne fra implementeringen af delpakke 1, henset til den generelle inert i ved større strukturelle ændringer i organisationer, fordrer, at der på kort sigt politisk drøftes og anbefales en retning for beskæftigelsesindsatsen, der indfrier intentionen i den bagvedliggende politiske aftale omkring medfinansieringen af tidlig pension.

I det følgende opstilles der to forskellige vejledende prioriteringsmodeller, der hver især tager afsæt i mulige tilpasninger, der tilgodeser, at der dels opnås de forudsatte besparelser, men samtidig fordeler besparelserne forholdsmæssigt på forskellige målgrupper. Den vejledende fordeling baserer sig på erfaringer og søger at fastholde de eksisterende effekter i videst muligt omfang.

Forskellen på de to modeller er i vidt omfang betinget af forskel i implementeringstidspunkt. Model 1 svarer til en implementering pr. 1. januar 2023, dvs. før den lovgivning, som sætter de konkrete rammer for, hvorledes kommunerne skal opnå besparelserne i 2023 og frem, er fremsat for og færdigbehandlet af Folketinget. Model 2 udnytter den mulighed, som den afsatte budgetpulje giver for, at prioriteringen først implementeres og i højere grad kan basere sig på det konkrete indhold i den kommende lovgivning, som først forventes vedtaget af Folketinget i løbet af 1. halvår 2023.

Prioriteringsmodel 1 – fuld udmøntning: Ved prioriteringsmodel 1 vil indgå tilbud svarende til 8,4 mio. kr. på tværs af samtlige målgrupper i arbejdsmarkedsafdelingen. Prioriteringsmodel 1 medtager hele besparelsen i delpakke 2, men overudmønter i nedlæggelsen af tilbud med vejledning og opkvalificering. For fremtidigt at være rettidige i indsatsen, skal der indgå virksomhedsrettede tilbud, herunder budget til øget anvendelse af private løntilskud. Denne øgede indsats er estimeret til 3 mio. kr. dermed er besparelsen på 5.4 mill. og geninvestering / omlægning på 3 mill. kr.

Prioriteringsmodel 2 – delvis udmøntning i 2023: Ved prioriteringsmodel 2 vil indgå tilbud svarende til 4,5 mio. kr. Disse besparelser vil primært være målrettet de jobparate målgrupper. Prioriteringsmodel 2 udsætter indfasningen af delpakke 2 besparelsen, men indfaser den virksomhedsrettede indsats tidligere, der forventes at blive lovkrav primo 2023. Der overudmøntes med ca. 1.5 mio. kr, da tilpasningen sker i forhold til eksisterende kontrakter, nedlæggelse af hele tilbud og årsværksberegning. Denne manko er nødvendig for en udmøntning i praksis.

For uddybning af nedenstående prioriteringsscenarier kan følgende bemærkninger tilknyttes:

Tilbud til a-dagpengemodtagere foreslås at indeholde en omlægning af eksterne tilbud om vejledning og opkvalificering til en virksomhedsrettet indsats med øget brug af virksomhedspraktikker, nytteindsats etc. Der er i forslaget afsat midler til geninvestering i særlige vejledningsforløb, der kan supplere den virksomhedsrettede indsats. Ligeledes fastholdes niveauet af opkvalificering og uddannelse på nuværende niveau med fuld udnyttelse af den regionale uddannelsespulje.

Tilbud til kontanthjælpsmodtagere foreslås omlagt til højere grad af virksomhedsrettede tilbud.

Tilbud til sygedagpengemodtagere foreslås at indeholde en reduktion af ekstern lægefaglig vurdering samt en samtænkning af indsatsen på tværs af målgrupper, særligt ressourceforløb og jobafklaringsforløb. Tilbudsviften fastholdes, men i ændret fordeling.

Tilbud til akademikere foreslås omlagt til højere grad af ordinær beskæftigelsesindsats, herunder øget anvendelse af virksomhedsrettede forløb. Forslaget skal ses i lyset af den pt. lave ledighed.

Tilbud til ledighedsydelsesmodtagere foreslås at begrænse vejledning og opkvalificering og i øget grad at anvende virksomhedsrettede indsatser. Antallet af ledighedsydelsesmodtagere er stærkt reduceret ved hjælp af en særlig fokuseret indsats, der nu foreslås fastholdt ved en mere ordinær indsats.

Tilbud til ressource- og jobafklaringsforløb foreslås at sammentænkes med dele af indsatsen for sygedagpengemodtagere. Dels er målgrupperne sammenfaldende og dels øges muligheden for optimal kapacitetsudnyttelse.

Tilbud til unge foreslås omlagt til øget anvendelse af virksomhedsrettede tilbud og derigennem fokus på vejen til uddannelse eller fodfæste på arbejdsmarkedet. Målgruppen er differentieret i forhold til job- eller uddannelsesparathed. Den fælles kommunale ungeindsats foreslås fastholdt på nuværende niveau.

Tilbud til kriminalitetstruede unge foreslås omlagt til en individuel indsats, primært med inddragelse af eksterne aktører. Ligeledes foreslås der en skarpere sondring mellem sociale- og beskæftigelsesmæssige forhold i indsatsen.

Jobtræning i lukkede rammer foreslås omlagt og hjemtaget til en intern indsats, med nogenlunde samme indhold som nu. Dette medfører opsigelse af ekstern kontrakt og øget intern kapacitetsudnyttelse. Ved en hjemtagelse af indsatsen spares transaktionsomkostninger til visitering, tilsyn, fakturakontrol etc.. Effekten forventes som minimum at være den samme som for nuværende.

Som der tidligere er redegjort for, har Arbejdsmarkedsafdelingen løbende tilpasset sig til situationen på arbejdsmarkedet og de politiske prioriteringer, samtidig med, at have bibeholdt en høj effekt af beskæftigelsesindsatsen. Forvaltningen vil

altid tilstræbe, at have en høj effekt i beskæftigelsesindsatsen, men samtidig kan ikke udelukke, at yderligere prioriteringer på beskæftigelsesindsatsen kan påvirke effekten og borgerens oplevelse af kvalitet.

Figur 1: Indhold i prioriteringsmodeller

Prioriteringsmodel 1

Fuld indfasning af: Reducering af aktivitetstilbud for samtlige målgrupper.

Tilbud til a-dagpengemodtagere (1,0 mio. kr.)

Netværk til jobsøgere (0,5 mio. kr.)

Tilbud til kontanthjælpsmodtagere (0,4 mio. kr.)

Tilbud til sygedagpengemodtagere (1,1 mio. kr.),

Tilbud til akademikere (2,0 mio. kr.)

Tilbud til ledighedsydelsesmodtagere (0,44 mio. kr.)

Tilbud til jobafklaring og ressourceforløb (0,5 mio. kr.)

Tilbud til unge (0,7 mio. kr.)

Tilbud til kriminalitetstruet unge (0,5 mio. kr.)

Færre tilbud til unge og voksne der har behov for jobtræning i lukkede rammer (1,25 mio. kr.)

Investering i virksomhedsrettet indsats og løntilskud (-3,0 mio. kr.)

Beløb i alt: 5,4 mio. kr.

Prioriteringsmodel 2

Delvis indfasning: Reducering af aktivitetstilbud for primært de jobparate målgrupper.

Tilbud til a-dagpengemodtagere (0,5 mio. kr.)

Netværk til jobsøgere (0,5 mio. kr.)

Tilbud til kontanthjælpsmodtagere (0,4 mio. kr.)

Tilbud til akademikere (1,0 mio. kr.)

Tilbud til unge (0,25 mio. kr.)

Færre tilbud til unge og voksne der har behov for jobtræning i lukkede rammer (1,25 mio. kr.)

Tilbud til kriminalitetstruet unge (0,5 mio. kr.)

Investering i virksomhedsrettet indsats og løntilskud (-3,0 mio. kr.)

Beløb i alt: 1,5 mio. kr. (summer ikke på grund af afrunding)

Ovenstående forslag til prioriteringer og nyorientering af beskæftigelsesindsatsen vil kunne uddybes og eksemplificeres for understøttning af udvalgets drøftelser og anbefalinger.

Indtil en særskilt politisk behandling af konsekvenserne af finansieringen af ”tidlig pension” reserveres midler i 2. FO og budget 2023 (under Magistraten), der fuldt ud modsvarer reduktionen i beskæftigelsesindsatsen.

Ud fra Arbejdsmarkeds-, Vækst og Uddannelsesudvalgets drøftelser, vil forvaltningen i relevant omfang udarbejde en særskilt sag, som kan håndtere de nærmere bevillingsmæssige konsekvenser, samt beskrive konsekvenserne for de fremtidige effekter og beskæftigelsesindsatsens robusthed i relation til de forskellige målgruppers efterspørgsel og behov.

I løbet af 2023 vil Arbejdsmarkeds-, Vækst og Uddannelsesudvalget modtage en sag, som vedrører den yderligere besparelsen for 2024 og frem.

Økonomi

Sagen har ingen bevillingsmæssige konsekvenser.

Borgmesterpåtegning

*[SKAL UDFYLDES! OG HJÆLPETEKST SKAL SLETTES. Påtegning på baggrund af opstillede kriterier. Skriv: 'uafklaret' eller 'ja' eller 'nej' før klarmelding. Når sagen klarmeldes, så skal et 'ja' ændres til: 'intet at bemærke'.]

Behandling

Arbejdsmarkeds-, Vækst- og Uddannelsesudvalget den 7. november 2022

Bilag

Bilag 1. foerste-delaftale-om-nytaenkning-af-beskaeftigelsesindsatsen

Bilag 2. anden-delaftale-om-nytaenkning-af-beskaeftigelsesindsatsen